

Nechť P je polynom stupně n a L je lineární polynom takový, že pro $x_0 \in \mathbb{R}$ platí $P(x_0) = L(x_0)$ a $P'(x_0) = L'(x_0)$, tj.

$$P(x) = \sum_{i=0}^n a_i x^i, \quad L(x) = P(x_0) + P'(x_0)(x - x_0).$$

Pak ke každému $\varepsilon > 0$ existuje $\delta > 0$ tak, že pro všechna $x \in \mathbb{R}$ je splněna implikace

$$|x - x_0| < \delta \Rightarrow |P(x) - L(x)| < \varepsilon.$$

Důkaz: S využitím známého vztahu

$$(\alpha^k - \beta^k) = (\alpha - \beta) \sum_{j=0}^{k-1} \alpha^j \beta^{k-1-j}, \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}, \quad k = 1, 2, 3, 4, \dots$$

dostaneme

$$\begin{aligned} P(x) - L(x) &= P(x) - P(x_0) - P'(x_0)(x - x_0) = P(x) - P(x_0) - \sum_{i=1}^n a_i (x^i - x_0^i) = \\ &= P(x_0) + (x - x_0) \sum_{i=1}^n a_i \sum_{j=0}^{i-1} x^j x_0^{i-1-j} - P'(x_0) \end{aligned}$$

a tedy

$$|P(x) - L(x)| = |x - x_0| \left| \sum_{i=1}^n a_i \sum_{j=0}^{i-1} x^j x_0^{i-1-j} - P'(x_0) \right|,$$

takže pro $x_0 = 0$ platí

$$|P(x) - L(x)| \leq |x - x_0| |P'(x_0)| \tag{1}$$

a pro $x_0 \neq 0$

$$|P(x) - L(x)| \leq |x - x_0| \left(\sum_{i=1}^n |a_i| |x_0|^{i-1} \sum_{j=0}^{i-1} \left| \frac{x}{x_0} \right|^j + |P'(x_0)| \right). \tag{2}$$

Buď $\varepsilon > 0$ libovolné. Položme

$$A = \max \{ |a_i| : i = 1, 2, \dots, n \}, \quad \xi = \begin{cases} |x_0|, & |x_0| < 1, \\ |x_0|^n, & |x_0| \geq 1, \end{cases} \quad \delta = \min \left\{ 1, \frac{\varepsilon}{|P'(x_0)| + An\xi} \right\}.$$

Pro $x_0 \neq 0$ a x takové, že $|x - x_0| < \delta \leq 1$, platí

$$\left| \frac{x}{x_0} \right| = \left| 1 + \frac{x - x_0}{x_0} \right| \leq 1 + \frac{|x - x_0|}{|x_0|} < 1 + \frac{1}{|x_0|}$$

a pro tato x tedy je

$$\sum_{j=0}^{i-1} \left| \frac{x}{x_0} \right|^j < \sum_{j=0}^{i-1} \left(1 + \frac{1}{|x_0|} \right)^j = \frac{\left(1 + \frac{1}{|x_0|} \right)^i - 1}{\frac{1}{|x_0|}} = \frac{(|x_0| + 1)^i - |x_0|^i}{|x_0|^{i-1}}.$$

Protože navíc $|a_i| \leq A$ pro všechna $i = 1, 2, \dots, n$, dostaneme s využitím binomické věty a definice symbolu ξ

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^n |a_i| |x_0|^{i-1} \sum_{j=0}^{i-1} \left| \frac{x}{x_0} \right|^j &\leq A \sum_{i=1}^n ((|x_0| + 1)^i - |x_0|^i) = A \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^i \binom{i}{j} |x_0|^j \leq \\ &\leq A \sum_{i=1}^n \xi \sum_{j=1}^i \binom{i}{j} = A \sum_{i=1}^n \xi = An\xi. \end{aligned}$$

Tento odhad dosadíme do nerovnosti (2),

$$|P(x) - L(x)| \leq |x - x_0| (|P'(x_0)| + An\xi).$$

Poněvadž $\xi = 0$ pro $x_0 = 0$, z předchozí nerovnosti spolu s nerovností (1) plyne, že pro všechna x, x_0 taková, že $|x - x_0| < \delta$ platí

$$|P(x) - L(x)| \leq |x - x_0| (|P'(x_0)| + An\xi) < \delta (|P'(x_0)| + An\xi) \leq \varepsilon.$$